

พืชเศรษฐกิจ

เรื่อง/ภาพ : ชนชาติ มูลสาร

ลีอกดาวนโรครัดต้นเน่า

เร่งคืนชีวิตสวนปาล์มรับราคาพุ่งด้วยชีววิถี

ปาล์มน้ำมันเป็นหนึ่งในพืชอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ หลายปีที่ผ่านมาราคากอบ้างตกต่ำ แต่ในปีนี้อาจพุ่งเป็นเท่าตัวจาก 3.60-3.80 บาท/กก. ขึ้นไปก็ 7.50 บาท/กก. แต่หลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ต้นปาล์มน้ำมันเหี่ยว ใบแตกช่อดอก ผลผลิตร่วงค่อนข้างเร็ว อีกทั้งส่วนหนึ่งถูกซ้ำเติมด้วยการระบาดของโรครัดต้นเน่าในปาล์มน้ำมัน อันมีสาเหตุจากเชื้อราในแกอรัม (Ganoderma sp.)

มีรายงานพบต้นปาล์มยืนต้นตายด้วยโรครัดต้นเน่าเป็นจำนวนมาก และพบการระบาดในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทุกจังหวัดของภาคใต้และบางจังหวัดของภาคตะวันออก แต่ในพื้นที่ที่มีความรุนแรงการระบาดของโรคต่างกัน สำหรับภาคใต้มีการระบาดของโรครุนแรงในพื้นที่จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และกระบี่ ซึ่งเป็นพื้นที่ผลิตปาล์มน้ำมันแหล่งใหญ่ที่สุดของประเทศ

คุณสมคิด กลีบซุ่ม เกษตรกรสวนปาล์ม อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นหนึ่งในชาวสวนที่ประสบปัญหาดังกล่าว โดยเจ้าของสวนขนาด 17 ไร่ เล่าให้ฟังว่าเริ่มพบการระบาดของโรคครั้งแรกตั้งแต่เมื่อ 2 ปีก่อน

"ตอนนั้นผมเห็นต้นปาล์มในแปลงล้มอยู่ 1 ต้น พอไปดูใกล้โคนต้นก็เห็นเป็นดอกเห็ดงอกออกมา ดอกมีสีน้ำตาล และมีเส้นสีขาวล้อมรอบขอบดอก ตอนนั้นยังไม่รู้หรือว่าเป็นเห็ดอะไร รู้แต่ว่าต้นปาล์มของเราเป็นโรคแน่ ๆ ก็รีบเผาทำลายทันที"

แม้จะเผาจนเหลือแต่เถ้า แต่คุณสมคิดกลับพบว่าไม่นานหลังจากนั้นดอกเห็ดก็งอกในเคอร์มาหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า "เห็ดค้าง" กลับทยอยผุดขึ้นมาสมกับเป็นดอกเห็ด และยังเผาทำลายอีกก็ยังเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นทวีคูณ

"ตอนนั้นก็หันมาปรึกษากันในกลุ่มผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพราะไม่ใช่เรา

แค่สวนเดียวแล้ว จึงติดต่อไปยังศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ วช. ภาคใต้ จนได้รับคำแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ในการจัดการ และมีการเข้ามาจัดอบรมการใช้ในพื้นที่ให้"

พบระบาดสูงถึงร้อยละ 44 ของพื้นที่

ดร.กมลยใจ สำเร็จวานิชย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ วช. เล่าให้ฟังว่าได้รับการร้องขอจากเกษตรกรชาวสวนปาล์มที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อกาโนเคอร์มาในเขตจังหวัดภาคใต้หลายจังหวัด จึงได้ร่วมกับศูนย์วิจัยควบคุม

ศัตรูพืชชีววิธีแห่งชาติ ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โดย รศ.ดร.อัจฉรา เฟียงหนู ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ ภาคใต้ และอาจารย์ธีระพงศ์ จันทร์นิยม ที่ปรึกษาด้านวิจัยนวัตกรรมปาล์มน้ำมัน ร่วมกันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้ความรู้กับเกษตรกรชาวสวนปาล์ม ด้วยการนำเทคโนโลยีและชีวภัณฑ์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน

โดยได้มีการลงพื้นที่สำรวจความเสียหายเบื้องต้นจากกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และชุมพร พบว่าแปลงปาล์มน้ำมันที่ถูกทำลายโดยเชื้อราในเคอร์มา มีมากถึงร้อยละ 44 ของพื้นที่ และมีกระบาดรุนแรงในแปลงปาล์มน้ำมันอายุระหว่าง 11-20 ปี (พบร้อยละ 59) ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ปาล์มให้ผลผลิตระดับสูง เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันร้อยละ 84 เห็นว่าปัญหาการระบาดของโรครัดต้นเน่าจากเชื้อราในเคอร์มา มีความรุนแรงมาก เนื่องจากมีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต หากไม่ได้รับการแก้ปัญหาจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอย่างแน่นอน

สำหรับแนวทางนั้น ทางศูนย์ได้นำชีววิถีการใช้เชื้อแบคทีเรียปฏิบั้ชที่สามารถควบคุมเชื้อราในดินที่เข้าทำลายรากจนเป็นสาเหตุโรครัดต้นเน่า ซึ่งชีวภัณฑ์ดังกล่าวผ่านการพัฒนามาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยมีทั้งหมด 2 สูตร คือ ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย Bacillus sp. (B-plam 1) สำหรับควบคุมโรครัดต้นเน่า และชีวภัณฑ์แบคทีเรีย Bacillus sp. (B-plam 2) สำหรับเสริมสร้างการเจริญเติบโตของรากด้วย ทั้ง 2 สูตรใช้ปริมาณ 20 กรัมละลายในน้ำสะอาด 5 ลิตร ฉีดเข้าลำต้นที่เป็นโรคประมาณ 1 เดือน ดอกเห็ดของเชื้อราลดลง มีรากใหม่งอกเพิ่มขึ้น สามารถกลับมาให้ผลผลิตได้เหมือนเดิม

16 เกษตรกรก้าวหน้า

เกษตรกรก้าวหน้า

Kasade kao nah
Circulation: 200,000
Ad Rate: 24,000

Section: -/-

วันที่: อังคาร 1 - พุธที่ 31 ธันวาคม 2563

ปีที่: 11

ฉบับที่: 123

จำนวนหน้า: 2

Ad Value: 48,000

คอลัมน์: พีชเศรษฐกิจ: ลีอกตวานโรคต้นเนา

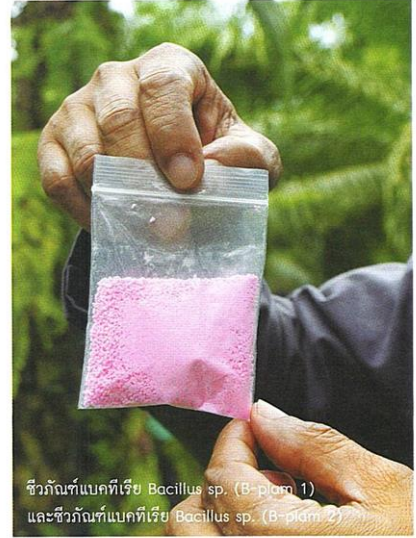
หน้า: 16(เต็มหน้า), 17

PRValue (x3): 144,000

ศิลปิน: สีสี่

สภาพต้นปาล์มที่เกิดโรคลำต้นเนา

ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย Bacillus sp. (B-palm 1) และชีวภัณฑ์แบคทีเรีย Bacillus sp. (B-palm 2)

การควั่นลำต้น

ใส่ดินกลับเข้าไปบริเวณลำต้น

ห่อลำต้นด้วยพลาสติก

ควั่น+เจาะต้นก่อนฉีดชีวภัณฑ์ เทคนิคคืนชีวิตใหม่ให้ต้นปาล์ม

การฟื้นฟูต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกทำลายโดยเชื้อรา กาโนเคอร์มาต้องอาศัยการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ คุณสมคิตทดลองใช้ชีววิถีตามที่ได้รับคำแนะนำให้รายละเอียดของการของต้นปาล์มที่ถูกเชื้อรา กาโนเคอร์มาเล่นงานว่าจะสังเกตเห็นบริเวณโคนต้นมีดอกเห็ดสีน้ำตาลบานอยู่จำนวนมาก เนื้อไม้เปื่อยยุ่ย และมีสีน้ำตาลเข้ม

การแก้ไขทำได้ 2 วิธี หนึ่งคือการเจาะหรือควั่นลำต้น นำเนื้อไม้ที่เสียหายจากเชื้อรา กาโนเคอร์มาออก โดยจะควั่นออกจนเห็นเนื้อไม้สีขาวก่อนฉีดด้วยชีวภัณฑ์ที่บริเวณแผลรวมไปถึงบริเวณโดยรอบ จากนั้นนำดินรอบลำต้นที่ผ่านการฉีดด้วยชีวภัณฑ์ใส่กลับเข้าไปบริเวณลำต้นที่ควั่นเนื้อไม้ออกแล้วห่อลำต้นด้วยพลาสติกให้สังเกตเห็นว่ามีรากสีขาวงอกขึ้นใหม่ และดอกเห็ดมีลักษณะเล็กลงและผิดปกติถือว่าต้นปาล์มมีอาการดีขึ้น

หลังจากนั้นให้ฉีดชีวภัณฑ์ซ้ำอีกทุก ๆ 10 วัน ส่วนอีกวิธีคือการเจาะลำต้นด้วยเลื่อยไฟฟ้าให้ลึกถึงเนื้อไม้สีขาวก่อนฉีดชีวภัณฑ์เข้าความรอยที่เจาะไว้ ถ้าเลือกใช้วิธีเจาะลำต้น เกษตรกรไม่จำเป็นต้องห่อลำต้นด้วยพลาสติกแต่อย่างใด

ผสมชีวภัณฑ์ละลายในน้ำ

รากสีขาวงอกขึ้นใหม่

ดอกเห็ดกาโนเคอร์มาหรือ "เห็ดค้าง"

การเจาะลำต้นด้วยเลื่อยไฟฟ้า

ฉีดชีวภัณฑ์เข้าไปในแผลเจาะ

ทั้งนี้หลังการทดลองใช้ชีวภัณฑ์ B-Palm 1 และชีวภัณฑ์ B-Palm 2 พบว่าช่วยลดความรุนแรงของโรคลำต้นเนาได้ โดยหลังการใช้ชีวภัณฑ์ไปแล้ว 1-2 เดือน ดอกเห็ดที่เกิดขึ้นใหม่ลดจำนวนและมีขนาดเล็กลง ลักษณะรูปทรงผิดปกติ และพบว่าต้นปาล์มที่มีการควั่นเนื้อเยื่อออกไปมีการสร้างรากใหม่ขึ้น และยังพบว่าเมื่อใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคลำต้นเนาอย่างต่อเนื่อง 3-4 เดือน ก็จะไม่พบดอกเห็ดเชื้อรา กาโนเคอร์มางอกขึ้นใหม่ที่บริเวณลำต้นปาล์มน้ำมัน อีกทั้งต้นปาล์มน้ำมันเริ่มมีการแตกยอดใหม่และสร้างทะลายได้ปกติ เป็นสัญญาณพร้อมจะให้ผลผลิตได้เหมือนเดิม ๑